

Kaymakli – podziemne miasto w Kapadocji

Kapadocja w Turcji to kraina niezwykła, posiadająca wiele ciekawych zabytków. Chyba najbardziej znanym jest podziemne miasto w Kaymakli. Jest ono zarówno największym jak i najgłębszym tego typu obiektem w regionie. Z ośmiu podziemnych poziomów udostępniono cztery. Turyści mogą tu zobaczyć wykute w miękkim kamieniu wulkanicznym (tufie) pomieszczenia mieszkalne, stajnie, kuchnie, składy wina i wody, piekarnie, magazyny. Chroniący się w tym podziemnym mieście przed wrogiem schodzili do tuneli wraz z inwentarzem. Dlatego musieli zapewnić zarówno zwierzętom jak i sobie możliwość wyżywienia. Aby nieproszeni goście nie weszli do miasta wykonano ciekawe zamknięcia korytarzy. Są to okrągłe kamienie, które przetaczano by zasłonić dany tunel.

Wejście do podziemnego miasta Kaymakli w Turcji. Foto: Krzysztof Tęcza

To ciekawe miejsce zostało udostępnione turystom w 1964 roku, a już w 1985 wpisano je na Listę światowego dziedzictwa UNESCO.

Zwiedzając je zastanawiamy się jak to możliwe by tysiące ludzi i zwierząt przeżyło w takich warunkach. Przecież musieli gotować, dbać o jakąś higienę itp. Okazuje się, że wszystkie pomieszczenia są tak wykonane, iż mają dostęp do kominów wentylacyjnych odprowadzających dym i nieświeże powietrze na zewnątrz. Do tego kominy te nie wychodziły bezpośrednio nad zamieszkanymi korytarzami, tak by wróg nie mógł zlokalizować miasta.

Wchodząc do podziemnych tuneli musimy przygotować się na niedogodności związane z bardzo wąskimi i niskimi przejściami oraz stromymi schodami i pochylniami. Zaraz przy wejściu zobaczymy pierwsze z pomieszczeń użytkowych służące jako stajnia. Tuż obok znajdują się pomieszczenia mieszkalne oraz tunel zamykany kamieniem w kształcie koła młyńskiego wiodący do kościoła. Na niższej kondygnacji zobaczymy kolejny kościół, nieco większy od poprzedniego. Znajduje się tutaj chrzcielnica oraz miejsca siedzące dla uczestniczących w modłach. Fakt istnienia tutaj kościołów nie jest czymś niezwykłym gdyż obiekt ten w wiekach I-IV służył za schronienie chrześcijanom wówczas jeszcze prześladowanym i ściganym przez władze.

Korytarze podziemnego miasta w Kaymakli. Foto: Krzysztof Tęcza

Na trzecim poziomie znajdują się magazyny, oraz kuchnie. Zachowały się tu prasy do wyciskania owoców oraz oliwy. Natomiast na czwartym poziomie ulokowano pomieszczenia spiżarni z kamiennymi naczyniami do przechowywania żywności. Pod najniższym poziomem znajduje się wydrążona studnia zaopatrywana w wodę z podziemnej rzeki. Ze względu na skały, w których wykuto pomieszczenia latem kiedy na zewnątrz było gorąco tutaj było nieco chłodniej, zaś zimą cieplej. Było to dosyć ważne choćby z tego względu, że jednorazowo mogło tutaj przebywać nawet 10 tysięcy osób.

Krążą legendy o tunelu łączącym podziemne miasta w Kaymakli i oddalonego o kilka kilometrów Derinkuyu. Niestety nie jest to potwierdzona wiadomość. Tak samo jak czas budowy miasta. Oficjalnie mówi się, że powstało ono około VIII wieku p.n.e. czyli ponad 2800 lat temu. Zaprzecza temu fakt znalezienia przedmiotów o 700 lat starszych. Niestety ze względu na to, iż tunele zostały wydrążone w skałach nie ma możliwości dokładnego określenia ich wieku.

Krzysztof Tęcza